

Sólyi jövőkép.

Sóly község területi elhelyezkedése kiváló. Magyarország egyik legfejlettebb régiójában, az Észak-Dunántúliban helyezkedik el, Veszprémtől és a Balatontól 10 kilométerre, Várpalotától 15-re, Székesfehérvártól 40-re. A főváros megközelítése, busszal, személygépkocsival egyre gyorsabb.

Ezáltal a település lakói könnyedén hozzájutnak a városi szolgáltatásokhoz. Az itt lakók számára nem gond elérni az oktatási, kulturális, sport, szabadidős szolgáltatásokat. Hasonló a helyzet a gazdasági jellegű szolgáltatásokkal is.

Ennek következtében alakul ki a települési szolgáltatások munkamegosztása. Sóly lakói a városban veszik igénybe azokat a szolgáltatásokat, ahol a gazdasági verseny szolgáltatásnövelő hatású és Sólyban azokat, ahol a szolgáltatás közelsége, vagy helyi mivolta a legfontosabb. Ez a tendencia a jövőben törvényszerűen erősödik.

Sóly jövője szempontjából a legfontosabb, ha helyesen mérje fel azokat a közösségi szolgáltatásokat, amelyekkel versenyképes a környezetével, a környező nagyvárosokkal.

Kiemelkedően a legfontosabb, a lakhatás. Sóly mentes a nagyvárosi forgalomtól, zajtól. Mentés a nagyipari környezeti ártalmaktól. A település képe, beépítése, rendezett, viszonylag igényes.

Relatív olcsóbb az építési telek. A telekméretek kertészkedést, parkgondozást is lehetővé tesznek, azaz az emberek zöld környezeti igényét is viszonylag olcsón kielégíti. Ebből adódóan település alkalmas a gyors növekedésre.

Stratégiai kérdés, a növekedés feltételeinek megteremtése.

Építési telkeket kell kialakítani. Ésszerű településpolitikával a következő évtizedekben elérhető a lakosság szám radikálisabb növekedése is. A következő 20 évre a települési színtereket, szolgáltatásokat 700-800 főre célszerű méretezni.

A népesség megtartása, jó közérzetének megőrzése, sőt a javítása szempontjából fontos a lakossági szolgáltatások javítása, fejlesztése.

Közösségi színterek megteremtése.

1, A falu, mennyiségileg és minőségileg is kinőtte a kultúrházat. Kicsi a nagyterme és kevés a kisterem. A könyvtári szolgáltatáson kívül nincs lehetőség más közösségi szolgáltatás befogadására. A Református Egyház? által működtetett színtér csak esetlegesen nyitott a falu közössége számára. A két kulturális intézmény között nincs kommunikáció. A civil ház alkalmatlan a feladatára. A településen több magányújtemény működik, az egymás közötti kommunikáció teljes hiányával.

A jelenlegi kultúrház bővítése, vagy új építése elkerülhetetlen feladat. Az intézményt a „ faluház, települési szolgáltató ház „ fogalma alapján kell megtervezni. A nagyrendezvények mellett alkalmassá kell tenni a kisközösségi rendezvényekre, nappali foglalkoztatásra, közösségi étkeztetésre,

az egészségügyi szolgáltatások befogadására, hivatali ügyintézésre, az önkormányzatiságból adódó irodai igényekre, valamint az önkormányzati eszközök tárolására.

2, A falu korösszetétele alapján az idősök nagyobb arányával kell számolni. Az életszínvonal, a kínálati piac változása miatt az idősök nagyobb szabadidős kiszolgálásával kell számolni. Megnö a jelentősége a szabadidő szervezésének, az időskorú művelődésnek. Az eltérő életszínvonal miatt növekszik azon lakótársaink száma, akik szociális ellátásra is szorulnak. Leginkább azzal kell számolni, hogy a szociális étkeztetésnek legyen meg az infrastruktúrája.

3, A gyermekek és fiatalok szabadidejének tartalmas eltöltéséhez szükséges infrastruktúra megteremtése, stratégiai fontosságú. Elengedhetetlen feltétel, hogy a gyermekek számára legyen színvonalas játszótér, ott ahol a gyermekek élnek. A fiatalok sportjához szükséges feltételeket is meg kell teremteni, a nyári és a téli szabadidős sportoláshoz egyaránt. Ezek helyszínét most kell ki jelölni.

4, A középgeneráció szempontjából nagyon fontos, hogy a településen kialakuljanak és felerősödjének a közösségi hagyományok és ezek infrastrukturális feltétele teremtsődjenek meg. Ezért is fontos, hogy több közösségi szintér is működjön a faluban. Sürgető kérdés, hogy a kisgyermekek nappali nevelésének legyen színtere.

Sóly turisztikai vonzerő tekintetében nem kiemelkedő. Legfontosabb attrakciója lehetne a középkori templom. Jelenlegi állapotában inkább taszít, mint vonz. Az Egyházzal közösen, sürgősen el kell készíteni a templom és környezetének fejlesztési tervét. Reális célkitűzés, hogy tíz éves távlatban az ezeréves templom és környezete 2-3 órai időszakra turisztikai megállóhely legyen, amelynek ha bevételnövelő funkciója alacsony is marad, de hozzájárulhat a falu presztízsének, ezáltal versenyképességének növekedéséhez. Ehhez az is szükséges, hogy immáron rendezett jogi és technikai feltételekkel ismét felállításra kerüljön az István-Kopány csatára emlékeztető kard, mint történelmi emlékhely.

Fontos feladat a falu „ mentális közérzetének „ javítása. E tekintetben a legfontosabb a falukép színvonalának, összhangjának javítása. Az építetők, felújítók sokszínű ízlésének tisztelete mellett, a falunak tükrözni kell az önértékeit. Mindenek előtt őrizni kell a magyarság beépítési, szín, anyag, ízlésvilágának történelmi értékeit.

Őrizni, fejleszteni kell minden múltbéli értéket, legyen szó a Kálváriáról a hidakról, forrásokról, a Szőlőhegyről.

Köztereinknek alkalmassá kell válni a szabadidő kulturált eltöltésére, a közösségi találkozásra, a pihenésre.

A Sólyi gazdaság növekedése előtt korlátok vannak, legfőképpen, hogy nincs alkalmas infrastruktúra közép és nagyvállalkozások számára. Hasonló a helyzet a személyi szolgáltatások területén, mivel a falu létszámából adódóan alacsony a vállalkozás eltartó képesség. Fejlődés, az olyan vállalkozások területén várható, melyek székhelye Sóly, működési területe, ennél szélesebb és nem telephely

igényesek. Letelepítésükhöz vonzó feltételek kellene, ezt a következő időszakban végig kell gondolni.

Sólynak két gazdasági erőforrása van. A falut körülvevő termőföld és erdő, valamint a szőlőhegy.

Mindkettő nagyban elveszítette a jelentőségét. A termőföld népességmegtartó képessége csekély. A település lakóinak minimális bevétele származik innen. A termőföldnek akkora adóbevétele sincs, mint amennyit használ a falu út infrastruktúrájából.

Gazdasági értelemben hasonló a helyzet a szőlőhegy tekintetében is. Az előző évszázad károkozásai mellett az előző rendszerben egy pozitívum is keletkezett, a hétvégi ház presztízse, amely elérte a szőlőhegyet, így fennmaradt.

Hosszabb távon azonban azzal kell számolni, hogy a hétvégi házas életmódot felváltja a hétvégi utazásos életmód. Az életmód változása, valamint az élelmiszerek, ezen belül a zöldség-gyümölcs árány változásai miatt a szőlőtermelés jelentősége radikális módon csökken. Ezeknek a kihívásoknak a feldolgozására a szőlőhegy jelenleg nem alkalmas, azonban tudatos tervezéssel, szabályozással és a progresszív érdekek felkarolásával lehet jövője a hegynek.

Mindenek előtt azzal számolni lehet, hogy még több generáción keresztül is újratermelődik az a társadalmi réteg, amely- legalábbis élete egy szakaszában- életcélként tekinti a hobby szőlészkedést és kertészkedést, a vidéki életmódot. Fontos feladatunk tehát, hogy számunkra versenyképes állapotban tartsuk a hegyet. Ehhez az szükséges, hogy elfogadható méretű és minőségű tartózkodási teret engedélyezzünk a telkeiken. A telkük, télen, nyáron elfogadható minőségű úton, megközelíthető legyen. Álljon rendelkezésre a tartózkodáshoz szükséges infrastruktúra és feltétel. Ha másképpen nem megy, közösségi segítséggel meg kell teremteni azokat a szolgáltatásokat, amelyek a szőlőművelés, borkészítés hagyományának fenntartásához szükségesek.

A leírt feltételek esetén a szőlőhegy romlása megállítható és a szőlőkultúra megőrizhető, szerencsés esetben fejleszthető a Solyi Szőlőhegy. Szabályzási oldalról megközelítve, a kiskert jelleg megerősítése a cél. Szigorú szőlő művelési kötelezettséget kell fenntartani, de engedni kell a gyümölcs termesztést.

Az épületeknek a kulturált emberi tartózkodásra is alkalmasnak kell lenni. Történelmileg determinált helyzethez igazítva, minimális útszélességet kell tartani, de kötelező kell tenni a kapuk öblését.

Az épületeknek tükrözniük kell a magyar és a szőlőhegyi hagyományokat.